

SİRKÜLER 2018/19: Vergiye Uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili hakkında Bakanlar Kurulu Kararı

24 Şubat 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanunu’nun 48/A maddesi kapsamında vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecil ve taksitlendirmesinde çok zor durumun tespiti ve uygulanacak tecil faizine ilişkin kriterler belirlenmiştir. Buna göre;

-Ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan ve çok zor durumda olduğu belirlenen borçlular bu tecil ve taksitlendirme imkanından yararlanabilecektir.

-Kapsama giren Mükelleflerin mali durumunun değerlendirilmesi sonucu aşağıdaki **şartların bir arada bulunması** halinde çok zor durumda oldukları kabul edilecektir;

- Nakit oranının 0,1 veya 0,1’den küçük,
- Likidite oranının 0,7 veya 0,7’den küçük ve
- Kaldıraç oranının 0,7 veya 0,7’den büyük.

- Mükelleflerin 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren vadesi gelen borçlarına bu tecil ve taksitlendirme uygulanabilecektir.

Düzenlemeye ilişkin hususlar izleyen bölümlerde özetlenmiştir

A- Kararnamenin Dayanağı Yasal Düzenleme

7 Mayıs 2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7020 sayılı Kanunla 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil usulü Kanunu’na “Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili” başlıklı 48/A maddesi eklenmiş idi. 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe giren bu maddeye göre tecil ve taksitlendirme imkanından aşağıdaki şartları sağlayan amme borçluları yararlanabilecektir:

1- Tecil Ve Taksitlendirmeden Yararlanabilecek Borçlar:

Devlete ait olup Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen ve Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, resim, harç ve cezalar ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı bu düzenleme kapsamında tecil ve taksitlendirme imkanından yararlanabilecektir.

2-Tecil Ve Taksitlendirmeden Yararlanabilecek Borçların Ödeme Vadesi Ve Azami Gecikme Süresi

01.01.2018 tarihinden itibaren vadesi gelen ve tecil tarihi itibariyle vadesi bir yılı geçmemiş borçlar tecil ve taksitlendirilebilecektir.

2- Tecil Ve Taksitlendirmeden Yararlanabilecek Borçluların Taşınması Gereken “Vergiye Uyum” Şartları

Yasal düzenlemeye göre bu madde hükmüne göre tecil ve taksitlendirme imkanından yararlanacak borçlunun aşağıdaki şartları da taşınması gereklidir:

- Başvuru tarihi itibarıyla en az 3 yıl süreyle; ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması,
- Başvuru tarihinden geriye doğru 3 yıla ait vergi beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş olması (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.),
- Bu madde kapsamına giren ve başvuru tarihi itibarıyla vadesi 1 yılı geçmemiş borcunun borç ödemedeki hüsnüniyet sahibi olmasına rağmen ödenememiş olması

3- Taksitlendirmede Teminat Uygulaması

Borçlunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı beşyüz bin Türk lirasını (bu tutar dâhil) aşmadığı takdirde teminat şartı aranmayacak, bu tutarın üzerindeki borçların tecilinde, beşyüz bin Türk lirasını aşan kısmın %25’i tutarında teminat gösterilecektir.

B- 2018/11284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Belirlenen Kriterler

Yukarıda yer verdiğimiz kanuni şartlarda tecil ve taksitlendirmeye ilişkin olarak Kanunun verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulu Kararı ile kriterler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1. Tecil Ve Taksitlendirme İmkanından Yararlanacak Olanlar

Ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan ve çok zor durumda olduğu belirlenen borçlular tecil ve taksitlendirme imkanından yararlanabilecektir.

2. Çok Zor Durum Halinin Tespitinde Uygulanacak Mali Göstergeler

Çok zor durumu hali mükellefler itibarıyla aşağıdaki şekilde hesaplanacak mali göstergelere göre tespit edilecektir

a. Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler

Bilanço esasına göre defter tutan yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin çok zor durumunun tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılacaktır:

Nakit Oranı	<u>Hazır Değerler + Menkul Kıymetler</u> Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
Likidite Oranı	<u>Dönen Varlıklar - Stoklar</u> Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
Kaldıraç Oranı	<u>Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar + Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar</u> Toplam Varlıklar

b. İşletme Hesabı, Basit Usul Ve Serbest Meslek Erbabı

İşletme/zirai işletme hesabı esasına göre defter tutan, ticari kazancı basit usulde tespit edilen ve serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin çok zor durumunun tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılacaktır:

Nakit Oranı	$\frac{\text{Kasa + Banka}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Likidite Oranı	$\frac{\text{Kasa + Banka + Kısa Vadeli Alacaklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Kaldıraç Oranı	$\frac{\text{Kısa Vadeli Borçlar + Uzun Vadeli Borçlar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

Mükelleflerin mali durumunun değerlendirilmesi sonucu;

- Nakit oranının 0,1 veya 0,1'den küçük,
- Likidite oranının 0,7 veya 0,7'den küçük ve
- Kaldıraç oranının 0,7 veya 0,7'den büyük

olması ve **bu şartların bir arada bulunması** halinde mükelleflerin çok zor durumda oldukları kabul edilecektir.

Bu mali durum analizlerinde Vergi Usul Kanunu'nun 175. ve mükerrer 257. maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenlemeler esas alınacaktır.

3. Çok Zor Durum Derecesinin Belirlenmesinde Kullanılan Likidite Ve Kaldıraç Oranları

6183 sayılı Kanun'un 48/A maddesi kapsamında mükelleflerin çok zor durum derecesinin belirlenmesinde aşağıdaki likidite ve kaldıraç oranları kullanılacaktır:

Likidite Analizi Tablosu	
Derece (L)	Oran (X)
1	$0,7 \geq X \geq 0,6$
2	$0,6 > X \geq 0,5$
3	$0,5 > X \geq 0,4$
4	$0,4 > X \geq 0,3$
5	$0,3 > X$

Kaldıraç Analizi Tablosu	
Derece (K)	Oran (Y)
1	$0,7 \leq Y \leq 0,8$
2	$0,8 < Y \leq 0,9$
3	$0,9 < Y \leq 1,0$
4	$1,0 < Y \leq 1,1$
5	$1,1 < Y$

Mükelleflerin likidite ve kaldıraç analiz tablolarına göre ayrı ayrı tespit edilen dereceler toplanarak

"Çok Zor Durum Derecesi" bulunacaktır.

4. Tecil Süreleri Ve Faiz Oranları

Yukarıdaki şekilde tespit edilen çok zor durum derecesine göre azami tecil süresi ile belirlenen tecil faizinin (Yürürlükteki Tecil Faiz Oranı=TFO*) belirli bir yüzdesi esas alınarak bulunan faiz oranı aşağıdaki "Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu"ndan tespit edilecektir.

Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu		
Çok Zor Durum Derecesi (L+K)	Azami Tecil Süresi	Tecil Faizi Oranı
2 - 3	18 aya kadar	TFO x 0,75
	12 aya kadar	TFO x 0,7
	6 aya kadar	TFO x 0,65
4 - 5	24 aya kadar	TFO x 0,7
	18 aya kadar	TFO x 0,6
	12 aya kadar	TFO x 0,5
	6 aya kadar	TFO x 0,4
6 - 7	36 aya kadar	TFO x 0,7
	24 aya kadar	TFO x 0,6
	18 aya kadar	TFO x 0,5
	12 aya kadar	TFO x 0,4
	6 aya kadar	TFO x 0,3
8 - 9	48 aya kadar	TFO x 0,6
	36 aya kadar	TFO x 0,5
	24 aya kadar	TFO x 0,4
	18 aya kadar	TFO x 0,3
	12 aya kadar	TFO x 0,2
	6 aya kadar	TFO x 0,1
10	60 aya kadar	TFO x 0,5
	48 aya kadar	TFO x 0,4
	36 aya kadar	TFO x 0,3
	24 aya kadar	TFO x 0,2
	18 aya kadar	TFO x 0,15
	12 aya kadar	TFO x 0,1
	6 aya kadar	TFO x 0,05

(*) 21.21.10.2010 tarihinden itibaren geçerli tecil faiz oranı %12'dir.

5. Gecikme Zammının Hesabında Yİ-ÜFE uygulaması

Borçlunun ana para borçları ile birlikte tecilin yapıldığı tarihe kadar bu borçlar için işleyen gecikme zammı da yapılan bu düzenleme kapsamında tecil edilecektir. Kararnamenin 3. Maddesinde yapılan düzenlemeye göre, 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi kapsamında tecil edilecek gecikme zammının tutarının hesaplanmasında, 6183 sayılı Kanun'un 51. Maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı değil, TÜİK'in her ay için belirlediği Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı kullanılacaktır.